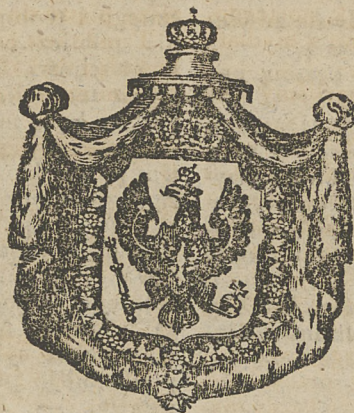

GAZETA

Wielkiego

Xięstwa

POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornéy W. Dekera i spółki. — Redaktor: Assessor Raabski.

N° 62. — W Środę dnia 3. Sierpnia 1825.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina dnia 30. Lipca.
Jego Królewiczowska Mość, Xiążę Karól Pruski, powrócił tu z Cieplic.
Ces. Rossyiski strzelec polowy Woernoff, wyjechał gońcem do Petersburga.

Wiadomości zagraniczne.

N i e m c y .
Z Ems piszą pod dniem 18. Lipca: „Łazienki nasze, zaszczycone od kilku tygodni obecnością Jego Królewiczoskiej Mci Xiążęcia Fryderyka Pruskiego, doznają od wczoraj nieocenionego szczęścia przybycia Jego

Królewiczoskiej Mci, Xiążęcia Następcy tronu Pruskiego, w towarzystwie Jéy Królewiczoskiej Mci, Dostojnej Jégo Małżonki. W chwili, w której NN. Państwo wysiedli do przyrządzonego na to hotelu, puszczone z mostu racę, co było hasłem rozpoczęcia uroczystości powitania, z woli Jego Królewiczoskiej Mci, Xiążęcia Fryderyka, urządzonych. W okamgnieniu zachuczały działa przyległych gór, a na iedną z najpiękniejszych, na lewym brzegu rzeki Lahny, zaaisniała w nappyszniejszym oświeceniu 1500 lamp cyfra Jéy Królewiczoskiej Mci, 32 stóp wysokości mające E. Chór muzyki, w czołnie pięknie ogniem greckim oświeconém pływając po rzece Lahn pod oknami NN. Królewiczostwa, wykonywał różne wyborne sztuki. Na zakończenie puszczone oświecony balon. Także nasz Xiążę niepominął niczego, aby z swéj strony iak naybardziej uprzyjemnić tu pobyt Naydostojniejszym Gościom, i z radością znajdujemy i tu stwierdzenie następują-

cych wyrazów:

W przyjaźni Monarchowie gdy się odwie-
dzają,

Wtenczas sobie narody dłoń bratnią po-
dają."

Dziennik Frankfortski broni wciąż Dostrze-
gacza Wschodniego przeciw napęściom mia-
nowicie dzienników francuskich. Itak w nay-
nowszym swym numerze powiada on, iż ku-
piec Stawraki, na którego świadectwo odwo-
łał się Goniec Francuski, zapewne jest zmy-
śloną osobą.

Dom Rotszyldów zawarł z Rządem W. Xi-
ążęcia Heskiego pożyczkę na 6 millionów Zło-
tych po 4 od sta.

N i d e r l a n d y .

Z Bruxelli dnia 23. Lipca.

Jego Królewiczoska Mość Następca tronu
Pruskiego przybył tu dnia 20. i stanął w hotelu
Bellevue. Nazajutrz w towarzystwie Xięstwa
Fryderykostwa zwiedził kościół S. Guduli.

Skwar był tak nadzwyczajny w ostatnich
dniach, iż kilku ludzi znaleziono nieżywych
na ulicy.

F r a n c y a .

Z Paryża dnia 23. Lipca.

O przybyciu Arcy-Biskupa Paryskiego do
Rzymu dowiadujemy się co następuje: „Leo
XII. chciał przyjąć Arcy-Biskupa w swe o-
bięcia, lecz on rzucił się do nóg jego. We-
szli potem dwaj W. Wikaryusze i wszyscy na
kolanach odebrali od Papieża błogosławień-
stwo dla milliona dusz."

Dnia 20. m. b. wyszły dwie następujące u-
stawy Królewskie, kontrasygnowane przez Bi-
skupa Hermopolitańskiego: 1) Karol X. i. t. d.
Zważając, iak ważną jest rzecz, ażeby w ko-
ściele gallikańskim światło i nauki, któremi
się za panowania przodków Naszych odzna-
czał, przeszły spadkiem i na czasy następne,
na raport Naszego Ministra spraw duchownych
i publicznego oświecenia, rozkazaliśmy i roz-
kazujemy iak następuje: „1) W Paryżu ma
być ustanowiony centralny instytut wyższych
 nauk duchownych. 2) Instytut ten składa się
z wyboru osób, według przeznaczenia Bisku-
pów dyccezalnych. Nie może do niego nikt
być przyjętym, kto nie jest wyświęcony na

kapłana i nie odbył regularnie kursu filozofi-
cznego i teologicznego. Wszyscy mają bro-
nić publicznych twierdzeń w Sorbonnie,
w obecności Paryskich Professorów i Dok-
torów teologii. 3) Naczelnicy tego instytutu
od Nas będą mianowani, a to na przedstawie-
nie obranę przez Nas Kommissy duchow-
nų, do której Arcy-Biskupi Paryscy nale-
żą, i za raportem Naszego Ministra spraw du-
chownych i publicznego oświecenia. 4) Taż
Kommissya ma sobie polecone ułożenie statu-
tów i reguł pomienionego instytutu, które do
Naszego zatwierdzenia mają być przelożone.
5) Naszemu Ministrowi Sekretarzowi Stanu
w wydziale spraw duchownych i oświecenia
publicznego poleca się wykonanie niniejszų
ustawy. — II) Karol X. i. t. d. Zapatruiąc
się na Nasze rozporządzenie daty dzisiejszų,
tyczące się centralnego instytutu dla wyższych
duchownych studiów w Paryżu, po wysłucha-
niu raportu Naszego Ministra spraw ducho-
wnych i. t. d. rozkazaliśmy: 1) Na członków
Kommissyi, o której mowa w trzecim artyku-
le pomienionego rozporządzenia, mianowani
są: Nasz Kuzyn, Kardynał, Xiążę de Lafare,
Arcy-Biskup z Sens, Par Francyi, Minister
Stanu, Kawaler naszych orderów; Arcy-Bi-
skup Paryski, Par Francyi; Arcy Biskup w
Besançon, Par Francyi, Radzca Stanu; de
Bovet, były Arcy-Biskup Tuluzki; Biskup
Montpellierki; Biskup Ambiański, Par Fran-
cyi; Biskup Viviers; Xiądz Desjardin, Gene-
ralny Wikaryusz archidiecezyi Paryskięj;
X. Burnier-Fontanel, Dziekan fakultetu teo-
logicznego w Paryżu; X. de la Chapelle, ie-
den z Naszych Jałmużników, Dyrektor spraw
duchownych; X. Augé, były W. Wikaryusz,
Doktor Sorbonny. 2) Naszemu Ministrowi
i. t. d."

Generał Gourgaud mówi między innemi w
swym rozbiorze dzieła Hrabiego Segur: „Nie-
chay się uspokoi wielki cień Napoleona!
Podczas kiedy niewdzięczni chydzą jego pa-
miątkę, lud oddawać mu będzie sprawiedli-
wość; błogosławić będzie jego pamiętkę, a
w poziomych lepiankach imię jego wystawia-
ne będzie." *Gwiazda* czyni przytém uwagę,
że to jednak jest grubiańskie prawo, które za-
kazuje publicznego po ulicach wykrzykiwania:
„Niech żyje Cesarz!"

Zdać się, iakoby Generał Gourgaud nie zalecił się żadnemu stronnictwu swym rozbiorem dzieła Hrabi Segur. Dla liberalistów udzielenia Pana Segur były dość liberalnemi, gdy im o bezwarunkowe uznanie Napoleona nieidzie; rojalistom zaś tém mniej usłużył swém piśmem Generał Gourgaud, który nawet niedopuszcza przytocznego przez Hrabie Segur usprawiedliwienia, iż Cesarz był chory, i chce go mieć wolnym od wszelkiej słabości ludzkiej. — Oto są osobiste pociski Generała Gourgaud przeciw Hrabie Segur: „Hrabia Segur — pisze Gourgaud — nie był obeznany z interesami. Nie miał przystępu ani do gabinetu, ani do rady, ani do urzędników stanu. Zkądże wziął swe dowody? Z paszkwilów lub z rozmów z oszczercami Napoleona. — Co się dotyczy czynów wojskowych, nie są one czém inném iak pasmem nierzetelnych powieści, fałszywych obrazów, drobnych anekdot, zazwyczaj zmyślonych i żywcem branych z piśm, które złe myślący ludzie wydawali. Zaiste niesprawiedliwie byłoby, żądać od Pana Segur względnie wojskowym tego, czego jego książka w sobie nie zawiera. Używa on prawda tytułu generalskiego, lecz gdzież to on zbierał doświadczenia? Wszystkie swe stopnie otrzymał on na urzędach cywilnych, którym zwyczajnadać hafty i szlufy. Był potem popychaczem adjutantów dworu, późniéj kwatremistrzem; podczas wojny z Rosyą nie miał żadnego innego urzędu. Pan Segur, Półkownik gwardyi narodowej Paryskiej, doszedł tym sposobem Marszałkostwa obozowego. Powróciwszy z Rossyi ustała funkcya jego kwatremistrzosa, i zrobiono go Gubernatorem paźow— urząd cywilny, nie mający nic wojskowego w sobie prócz munduru. Późniéj przeznaczony do utworzenia półku gwardyi honorowej w Tours, winien był téj okoliczności zaszczyt, odbycia kampanii 1814 roku i ofiarowania wierności swoich gwardystów Xiążęciu Talleyrand, kiedy Cesarz ieszcze się w Fontainebleau znajdował.“ Pomiedzy innemi pochlebniemi rzeczami, które Generał Gourgaud Hrabie Segur prawi, kładzie on na dobitkę i następującą: „Otoż jest powieść, którą nam dziełopis wielkiej armii w naynowszym stylu romantycznym napisał; napelnił

on swe dzieło opisami i drobnostkami, które wielkimi słowy opowiada. Nie dla nas to takie romanse; gdyż inaczéj musiano by nazwać historią to, w czém się wszystko znajduje, prócz prawdy.“

Biskup w Chalons przeznaczył dla wsi Grammont na miejsce dotychczasowego, innego nauczyciela, którego mieszkańcy i ławnicy na żaden sposób przyjąć nie chcieli. Biskup kazał na cały miesiąc zamknąć kościół, a gdy i to nie pomogło, pogroził Prefekt przysłaniem oddziału żandarmów do wsi. To skutkowało; nauczyciel został installowanym i kościół otworzonym. Podobnie postąpił sobie Biskup w wsi Mourmelon, gdzie mieszkańcy wzbraniłi się wynieść z kościoła obrazu, który mu się niepodobał. I tu dopiero Prefekt przywiódł mieszkańców do posłuszeństwa.

Nakazano tu dziewięćdniowe supplikacye o deszcz.

Generałowie Segur i Gourgaud pojedynkowali na szpady.

Pan Salavandy wyda rozbiór rozbioru Generała Gourgaud.

Konstytucjonista zwraca uwagę Rządu francuskiego na zbawienne urządzenia szkolne Rządu Pruskiego: „Podczas kiedy we Francyi — pisze on — stawiają wszelkie przeszkody oświeceniu, podczas kiedy Ministerium powierza szkoły braciom nieukom, i opiera się iak tylko może zakładaniu nowych instytucyj szkolnych, widzimy nowe ich waleczne usiłowania Rządu sąsiedzkiego, starającego się o rozkrzewienie oświecenia w swych państwach, tak iż wszystkie klasy wezwane są do udziału w tém dobrodzieństwie; pogroźona jest nawet kara rodzicom, którzyby dzieci swoich do szkół nie posyłali. U nas ani myśleć o przyięciu tak mądrych środków, a rodziców nic nie znagła do posyłania dzieci do szkół. Zamiast oświecania ludu, ułatwiają mu u nas ciemnotę, a zamiast postępowania naprzód z wiekiem, cofamy się w tył.“

Dnia 6. m. b. zastrzelił się podeszłego wieku chłop we wsi Ekarstweiler niedaleko Lützelstein. Był to stary niegodziwy lichwiarz, który biednych mieszkańców daleko bardziej darł, aniżeli zacni jego kolledzy w całej okolicy. Trybunał w Zabern, do którego był za-

pozwany, przeświadczywszy się o jego piliawczych sprawkach, oznaymił mu zasłużoną karę i utratę nieprawnych i brudnych procencików.

Wiadomość o trzęsieniu ziemi, które się wydarzyć miało w Algierze dnia 2. Lipca, była tylko powtórzeniem wiadomości o trzęsieniu ziemi, które się tam istotnie dnia 2. Marca wydarzyło.

Jedno z pism tutejszych umieściło artykuł następujący: „Kilkoletnia walka Greków, małe dotąd na Europie uczyniła wrażenie, i dopiero teraz здаie się większą ścigać na siebie uwagę. Tuteysi bankierowie otworzyli dla nich pożyczkę, a po większych miastach Francji składki dla nich zbierają. Już nareszcie i gazety zaczynają za sprawą Grecyi pisać, a uczeni i poeci wznoszą poiedyncze głosy uwielbienia dla ich poświęcenia się i dla ofiar, które na ołtarzu oyczyzny składają. — Wśród wielu, że tu przytoczymy iednego tylko, to jest: Pana Sismondi, który w tych dniach właśnie w te za Grekami odezwał się słowa: „Jeżeli ludźmi iesteśmy, chrześcianami i narodami ucywilizowanemi, przyznaymy, że nigdy nie przedstawił się oczom naszym widok więcéy zdolny wzruszyć zmysły i uczucia nasze, nad widok iaki nam obecnie Grecya podaje. Nigdy przodkowie nasi nie podobnego niewidzieli, nigdy okropniejsze uciski i cierpienia niespotkały rodu ludzkiego; nigdy tyle znakomita i liczna massa ludzi straszniejszemi niebezpieczeństwami zagrożoną niebyła; nigdy nareszcie nieczyniono większych wysiłen dla utrzymania tego wszystkiego, cokolwiek prawey duszy naydroższém być może, jako to: religii, wolności, niewinności niewiast, świetney przodków pamiątki, imienia drogiego a tyle od wieków wslawionego kraiu, mowy nakoniec oyczystey, której sami Bogowie ludzi nauczać mieli. Wprawdzie okazał się pewien zapal za sprawą Greków, pośpieszyło wielu walecznych mężów Francyi, Anglii i Niemiec, niosąc powstaiaćcy Grecyi pomoc z własnych majątków, z nauki i z doświadczenia; otworzono w licznych mieyscach składki, które lubo nieodpowiedziały zamożności dzisiejszey Europy, są iednak zawsze dowodem przychylności Chrześcian, i przekonaniem, że ich uczuć ieszcze zupełnie

nieprzytłumił egoizm. — Rząd Grecki zaciągnął w roku zeszłym pożyczkę, pod warunkami bardzo łagodnemi, a teraz kapitaliści francuscy ubiegają się z angielskimi w offerze pieniędzy, co wskazuje: że Grecy mają dostateczny kredyt i zaufanie. (*) Stewwszystkiem, udział Europy w téy wielkiey walce, niewyrównywa bynajmniey obszerności stósunokow i wspaniałości wydarzeń, które się w obliczu naszym spełniają. — W Niemczech a więcéy ieszcze w Szwaycaryi, здаie się że iakiś sympatyczne uczucie przychylności dla Grekow, wszystkich zaymuie mieszkańców. — Wieśniacy przybywający na targ do miasta, pytaią przedewszystkiem z ciekawością o nowiny z Grecyi, i z zapalem podają sobie z ust do ust owe bohatyrskie czyny, któremi odznaczyli się Bozaris, Miaulis, Kanaris i tylu innych. W Grekach walczących na Wschodzie przeciw hordom barbarzyńskiego Ottomana, uważają oni swych braci, i dla tego tych, co do oyczyzny swojej dostać się nie mogą, chętnie wspierają, żywią i utrzymują. — Ale większą bez porównania część ludów Europy, a mianowicie Francuzów i Włochów, здаie się, że niewiele ta smutna i okropna zaymuie sceną; bydź nawet może, iż większa część ludności innych krain, niewie nawet, iakimiecz zemsty wzniesiony iest nad bracią naszą na wschodzie; niewie może, że liczba męczenników wiary Chrystusa, w ciągu upłynionych lat trzech, przechodzi liczbę ofiar, poległych w czasie okropnego prześladowania, w pierwszych początkach kościoła Chrześcianańskiego. Anglicy nawet, których okręty wszędzie przybiągają, i nie masz punktu ziemi, gdzieby nie byli, wiedzą tylko, iż w Europejskiey Turcyi iest wojna domowa, lecz odwracają wzrok swój od okropności, które iéy towarzyszą i niechęć znać książek, któreby ich o losie Grecyi oświecić były w stanie, co więcéy, w gazetach nawet, wystrzegają się opisów zniszczenia, które tak obficie wojna ta za sobą prowadzi. Ta obojętność w nayoświecieńszych okolicach świata, nie zgadza się wcale z łagodnością obyczajów naszych, ani z tą przewa-

(*) Można by zapytać: czemu go nie mieli przed dwoma laty?

gą, iaką litość ma nad sercem ludzi, ani z uczuciem boleści, które wzniecają w nas cierpienia bliźniego. — Podobne oziębłości przyczyną są zapewne mnogie rewolucye, których doświadczyliśmy, i które przez lat 40 całą Europę trapiły. Tak silnie sprowadziły one na nas udręczenia, iż sama nawet wyobraźnia pewnego potrzebuje wytchnienia i odpoczynku. Odwracamy oczy nasze od wszystkiego co nas porusza, atém więcéy od tego, co serce nasze drażni lub rani. — Każdy mniéy więcéy, sam zostając w odemęcie zaburzeń, przesładowania i cierpień, z potrzeby że tak powiedzieć można, przyzwyczał się do egoizmu, i zostaje przy nim, chociaż iuż niebezpieczeństwo minęło. — Słowem chcielibyśmy, ażeby inne ludy oszczędziły nam widoku niedoli i cierpień swoich. — Lecz, w imieniu Chrześcijaństwa, w imieniu ludzkości, ockniemy się z tego odrętwienia! Możnaż bowiem słuchać z obojętnością, iak uniesiony zemstą i zapamiętaniem Władca tronu Mahometa, zaprzysięga zemstę, i miliony Chrześcian w pień wyciąć rozkazuje? — Niechay okropny los Chios, téy krainy ludnéy i spokojnéy, będzie nam przykładem. Wszakże powstanie téy wyspy nie było dobrowolném, ledwie dni kilkanaście trwało, a przecież, niechroniący niewiast, starców i dzieci, 30,000 (?) niewinnych istot w pień wycięto, drugie tyle do haniebnéy zaprzędano niewoli, a ich kościoły, ich domy i siedziby w stos gruzów zamieniono. — Nielepszego losu doznały wszystkie mieysca, gdzie tylko hardy bisurman zwyciężkie posunął kroki, podobny los spotkał Ipsarę, Patras i tyle innych. — Możnaż teraz wątpić, że toż samo czeka całą Etoliją, Liwadyą i resztę wysp Archipelagu, które zwycięstw swemi obraziły dumę dzikiego barbarzyńca, gdyby broń Boże, zwycięztwo na jego stronę przeważać się miało. — Nie wchódźmy w widoki dyplomatów, którym stan rzeczy i skutki wypadków, nie są i nie mogą być tajne; my współcześni pokryjmy milczeniem tę wielką katastrofę, potomność potrafi ią dostatecznie ocenić, i wyda sprawiedliwy wyrok o wojnie między dzikim fanatyzmem Turków, a wytrwałością Chrześcian; o wojnie, która trwa i wznawia się co rok, chociaż dość byłoby, że tak powiem, jednego ski-

nienia, aby koniec wzięła. — Niezapominajmy, że naród nad którym wisi miecz zniszczenia i zemsty, iest narodem, którego pamiętać ze wszech względów drogą być nam powinna. Są to Grecy, którzy nauczili nas wszystkich kunsztów i umiejętności, poezyi i filozofii, których chwałę przyswoiliśmy sobie, których dzieje i mitologia iest częścią nauki naszéy. Im to winniśmy pierwsze wyobrażenia o godności człowieka, pierwsze początki wolnych rządów, od nich to mamy podania wiary naszéy, bo nowy testament w greckiey był pisany mowie, bo pierwsi Apostołowie Zachodu i pierwsi męczennicy wiary, byli Grecy. Oni nauczili nas téy zimnéy, pobożnością wspartéy odwagi, którą się ich potomkowie, w obecny porze, tak świetnie odznaczają.“

H i s z p a n i a.

Z Madrytu dnia 14. Lipca.

Król wyjechał dziś z całą rodziną do zamku Granja; PP. Zea i Calomarte znajdui się w orszaku.

Gazeta tuteysza umieściła wyrok, przez który Król wyznaczył stosowną pensyą wdowom i sierotom po Oficerach, którzy polegli w szeregach konstytucjonistów poczynszy od dnia 7. Marca 1820.

Król mianował Generała Porucznika Don Juan Caro Generalnym Kapitanem Nowéy Kastylji.

Generalny Kapitan wyspy Porto-Rico, Miguel de la Torre, otrzymał od Króla order S. Ferdynanda.

Goniec Francuski powiada, iż stronnictwo zapaleńców oczerniło nowego Ministra wojny przed Królem, iż był wolnym mularzem.

Minister marynarki wyednał ułaskawienie dla tych Oficerów, którzy za Józefa Napoleona służyli. Oficerowie ci przyięci będą do służby w tym samym stopniu, w którym przed rządem Józefa służyli.

Generał Quesada, który był przeznaczony na Generalnego Kapitana Prowincyi Biskayskich, po odwołaniu Generała Caro, otrzymał główne dowództwo w Granadzie.

Odkryto tajne towarzystwo pod hasłem ciemiów Generała Elio.

Skwary każą się obawiać smutnych sprzę-

tów; już teraz błądzą się ludzie koło chleba u piekarzy. Nowy Intendent policyi, Don Ramon Valladolid, objął onegdaj swój urząd.

Podług doniesień z Gibraltaru dnia r. Lipca, korsarze Kolumbijscy spalili przed kilku dniami okręt hiszpański w oczach miasta Algesiras.

Generał O'Donnel wstrzymał stracenie 6ciu schwytanych korsarzów Kolumbijskich, ponieważ Kolumbianie grozili mu najstraszniejszym odwetem.

Walka byków w Sewilli przerwana była niedawno w smutnym sposobie. Przy tych zabawkach występują zwykle trojacy szermierze: Pierwsi nacierała na byka na koniach, drudzy rzucają swe dzirytę w grzbiet, a trzeci kłuią go krótką szpadą w łopatkę. Z ostatnich wystąpiło tylko dwóch, a przypadek chciał mieć, iż jeden z nich był liberalista, drugi rojalista. Liberaliście udało się powalić byka za pierwszym zakłuciem; rojalista pięciu razami niczego niedokazał, i nareszcie byk porwawszy go na rogi, przeszedł przez siebie. Podniósł się jednak znowu rojalista na nogi, i natarł na nowo na byka. Był ten czarnego koloru; a gdy jeden z widzów żartem na szermierza zawołał: „Strzeż się Sombrero! (szwajcarskie słowo) nie tak to łatwo pokonać Negra (czarny — nazwisko konstytucjonistów), i nie zawsze się uda, jak kto chce,“ zrobił się zaraz ggieł, który się na żganiu knypami zakończył.

A n g l i a.

Z Londynu dnia 19. Lipca.

We Czwartek wieczór wybierając się Pan Canning w odwiedziny do Pana Ellis w Lancashire, dostał zapalenia wewnętrzności, i nie tak prędko będzie mógł wychylić się z domu, lubo powoli przychodzi znowu do zdrowia.

Król Jmć odbędzie dziś tajną radę w Windsor.

Pomimo zakazania pod ostremi karami towarzystwa katolickiego w Irlandyi, zawiązało się przeciw nowo w Dublinie, mające za cel takie tylko przedmioty, które w dotyczącym akcie parlamentowym nie były wyliczone między zakazanymi, iak np. publiczna i prywatna dobroczynność, iedność między wszystkimi

klassami Irlandczyków; wychowanie religijne i moralne, budowanie kościołów i zakładanie pogrzebowisk; ułatwienie nauk; różnicstwo i rękodzieła Irlandzkie; puszczanie w obiegu pism, mogących służyć ku użytkowi Katolików i ich protestantskich sąsiadów, a zbiągających oskarżenia w ciągu ostatniego posiedzenia parlamentowego przeciw pierwszym poczynione i spisane ludności Irlandyi podług rozmaitych wyznań religijnych. Pomimo nazwiska swojego „Katolickie“ obejmuje teraz w sobie towarzystwo to Irlandczyków wszelkiego wyznania, a dążność założenia jego łatwo można poznać z téj iedynéj okoliczności, iż na pierwszym jego posiedzeniu znajdował się także Generalny Adwokat Irlandyi, Pan Plunkett.

Goniec zawiera wyjątek z wydrukowanego teraz dzieła Milтона o religii chrześcijańskiej, które zdaje się być bardzo ważnem dla protestantyzmu.

W Glasgowie uwzięli się mieszkańcy, nie iść mięsa, dopóki rzeźnicy nie zniżą bezwstydnéj ceny. — Zaiste doskonały środek w czasie upałów.

Z dokładnego raportu Kapitana Sardyńskiego, naocznego świadka klęski Kapudana Basy przy Capo d'Oro, widać, iż Grecy z swemi małemi okrętami kupieckimi w największym porządku nacierali, linią przełamali, w 10 — do 12 okrętów przeciw pojedynczemu fregacie walczyli i t. d.

Gazety nasze donoszą: „Trelawney, przyjaciel Lorda Byrona, przeszedł na stronę Turków z Odysseuszem, z którego córką niedawno się ożenił.“ (niemasz jeszcze wiadomości, iż Odysseusz wypuszczony został z Hydry.)

Odebrano tu z Zante list człowieka, który dnia 8. Czerwca rozminął w Tripolizza z Kolokotronim. Miał on wtenczas 20 do 30,000 ludzi pod swém dowództwem. Całe wsie opuszczone były przez mężczyzn, którzy wszyscy poszli pod jego chorągwie.

W gazecie Meksykańskiej *el Sol* z dnia 19. Marca umieszczony jest list Pana Alexandra Humbold do Prezydenta Victoria, w którym ten jest proszony, ażeby ułaskawił Pułkownika Karola Beneskiego (alias Beneke), który był pojmany razem z Excesarzem Turbide.

Pan Humboldt wstawia się za tym człowiekiem, którego wcale nieznaję, lecz który walczył w Pruskim wojsku, dodając że oyciec sądziwy i dwie siostry, którym pobyt jego w nowym świecie wcale nie był wiadomym, proszą o życie ich syna i brata. Gazeta pomieniona dodać do tego, iż uprzedzono życzenie Pana Humbolda, wysławszy Beneskiego z Meksyku (na tamten świat?) nim jeszcze pomieniony list nadszedł.

Z Rio de Janeiro donoszą, iż tam dzień 13. Maia, jako rocznica urodzin Króla Portugalskiego, a razem rocznica dnia, w którym Regent przyjął tytuł Cesarza i nieustannego obrońcy Brazylii, uroczystości był obchodzony.

W giełdzie biegła wieść o chybionym spisku na zamordowanie Regenta Brazylijskiego. Podobno aresztowano wiele osób i posłano je tymczasem na wyspę da Cobras.

W poniedziałek zaczęła się w okolicy Winchester żniwa, które tak się zdać będą obfite, iż wszystkie ręce będzie można zatrudnić.

R o s s y a.

Z Petersburga dnia 19. Lipca.

Gazety nasze zawierają program chrztu nowonarodzonej W. Xiężnej Alexandry Mikołajewny. (Dzień chrztu nie jest jeszcze postanowiony.) Kumami są: Cesarzowa matka, Król Pruski i Cesarz Rosyjski. Cesarzowa matka wdzienie order na dziecko chrzestne. Przy stole spełnione będą następujące toasty: 1) Nowonarodzonej W. Xiężnej przy 31 wystrzałach armatnych; 2) NN. Cesarzowych, Króla Pruskiego, Cesarza, przy 51 wystrzałach; 3) W. Xiążęcia Mikołaja i W. Xiężnej Alexandry Teodorowny, przy 31 wystrzałach; 4) innych członków Cesarzowskiej rodziny, przy tyluż wystrzałach; 5) duchowieństwa i wszystkich wiernych poddanych, przy 21 wystrzałach. — Wieczór oświecenie miasta i Carskiego-Sieła.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy dnia 26. Lipca.

JW. Wodzicki, Prezes Senatu Krakowskiego, przybył do tutejszej stolicy.

Hrabia G. Orłow, troskliwy o obeznanie narodów obcych z pięknymi płodami literatury Rosyjskiej, wydał teraz w dwóch tomach Zbiór

Baiek sławnego Rosyjskiego Baykopisa Jana Andrzej. Kryłowa, z tłumaczeniem na język francuski i włoski. Bayki te są przełożone wierszem przez różnych tegoczesnych poetów Włoch i Francji. Druk jest Didota, ryciny najlepszych francuskich artystów. Dołączony jest portret autora.

W rzece Narwi pod Ostrołęką złapaną została przed kilku dniami przez rybaków szczególniejszego rodzaju i kształtu ryba, w tych okolicach wcale nieznana, której opisanie jest następujące. Długości ma stop 2 cali 8, grubości przy karku cali 2 i pół, w środku cali 2, a ku ogonowi proporcjonalnie coraz cieńsza. Głowa ma długości cali 2, lub nieco więcej; szerokości w formie okrągławo-płaskawej cali 1 i pół, w kształcie podobnym do mięsusa, z tą różnicą, iż otwór pyska całkiem jest pod spodem nie zwyczajnie jak u ryb innych, lecz okrągły; gdy się całkowicie otworzy, dyamentu ma 1 i pół cala; zamyka się 2ma bokami, zamiast warg służącemi; w środku paszczy ma naokoło bez porządku tu i owdzie rozrzucone zęby żółte, podobne do kółców różny; podniebienie także białowo-żółte, z tyłu ła przy samym korpusie z obu boków oczy wklęsnięte trochę. Z wierzchu ma kolor czarno i biało-moregowaty, lecz nieregularnie; pod spodem zaś żółtawo-biały. Skóra gładka bez łuski jak na mięsusi; z jednego i drugiego boku korpusu tam, gdzie są wnętrzności i płuca, który może być długi cali 5 lub 6, poczynając od głowy, jest po 7 dziurek w jednym rzędzie, podobnych co do wielkości, odległości i kształtu do dziurek flegika małego, które służą do oddechu i któremi wodę wyrzuca; z wierzchu głowy również znajduje się dziurka, lecz mniejsza od bocznych; z wierzchu na grzbiecie, poczynawszy od końca korpusu ku ogonowi, jest grzebień nakształt sznuru, 1/4 cala dyamentu mający, ciągnący się wzdłuż powierzchni aż do skrzelii długości około 6ciu cali lub więcej, które od tego miejsca cały tył grzbieta i ogona pokrywają z niciakim przedziałem. Ta ryba, lubo utrzymywana z starannością w teyże rzece, zapewne przez oglądanie i dotykane wielu ciekawych zmęczona, zdechła i żywcem do gabiny naturalnego odesłaną być niemogła, lecz w spirytusie zachowana, wkrótce tamże odesłaną zostanie.

Pod Wiedniem kopiąc teraz ziemię na fundamenta do nowego domu, znaleziono kikut turecką brylantową, szacowaną 60,000 zł. reń. Twierdzą, że ta kikut była własnością jednego z wyższych Oficerów Tureckich, poległego w roku 1683, gdy Wielki Sobieski, Król Polski, pokonał Muzułmanów pod tą stolicą, ocalał państwo Niemieckie. Jak tylko rozniosła się wieść o znalezieniu téj kosztownej kikutki, mnóstwo widać kopiących około tegoż miejsca.

Z Płocka. Przy kopaniu fundamentów na nową piękną facyatę z kolumnami teatru tutejszego, w miejscu, gdzie niegdyś znajdował się cmentarz, znaleziono teraz, obok warstwy grubey kości ludzkich, na kilka łokci w głębi ziemi, trumienkę ze szkieletem i główką rogatą małego kozła; główka ta wzięta jest do muzeum szkoły wojewódzkiej Płockiej. Z tego osobliwego zjawiska domyślać się można tajemnicy dawno zagrzebaney; trumienka ma skład i obszerność trumien niemożliwych; może czyieś dziecię porwane matce przy urodzeniu (skrytą zapewne intrygą) udano za umarłe, i aby trumienkę zapełnić, włożono w nią niezwygłego koziołka.

Państwo Ottomańskie.

Z nad granicy Tureckiej dnia 16. Lipca.

Przy Capo d'Oro utracili Turcy, prócz okrętu admirałskiego i innych statków wojennych, które zostały spalone, także jeszcze 26 okrętów przewozowych, które wpadły w ręce Greków. Ładowane były wapnem i innymi materiałami budowlanemi; wszystkie zaprowadzono do Napoli di Romania; nawet sam Kapudan Basza dostać się miał w ręce Greków. — Ibrahim Basza znajdować się ma w nader przykrym położeniu; słuchają tylko, rychło się podda.

Podług najnowszych doniesień z Stambułu zapytywał się Reis Effendi Pana Minciaki, kiedy Pan Ribeaupierre, Poseł Rossyjski, przybędzie, na co mutenże odpowiedział: iż nieprędzicy wyiedzie z Petersburga, aż gdy Porta wszystkie warunki traktatu Bucharest-

kiego dopełni. Na nalegliwe w téj mierze przedstawienia Pana Minciaki, żadna jeszcze zaspokajająca nienastąpiła odpowiedź, lubo Internuncyusz Austriacki żądanie Rossyi dzielnie poparł.

W 16tym wieku flotta turecka była pierwszą w świecie. Wielkie zwycięstwo pod Lepanto 1575 roku rozniosło wesele po całym Europie, nie dla tego, iż flotta turecka pokonana została, lecz dla tego, iż świat i wszystkie ludy wywiezione zostały z błędu, iakoby Turcy niezwyciężonymi byli na morzu. Jak się to czasy zmieniły; za naszych czasów częstokroć cała flotta ottomańska zmyka przed jednym greckim branderem.

Rozmaite wiadomości.

Xiążę Portugalski, Beja, z przedsięwziętęj podróży do Galicyi, Siedmiogrodza i Węgier, powrócił dnia 19. Lipca do Wiednia.

Już i w Afryce literatura rozszerzać się zaczyna. Na przykładu Dobréj Nadziei wychodzi dwumiesięczne pismo czasowe: „Dziennik południowey Afryki.“ Ma to być najlepszy płód oświaty zaatlantyckiej.

Na początku r. b. w Wirginii umarł był Kapitan okrętowy, który od dzieciństwa nie innego nie iadł iak tylko kartofle, to iest: gotowane, pieczone, smażone, marynowane etc.; napóy iego składał się z wódki i piwa, także robionych z kartofli, pudrował się mąką robioną z kartofli, a przez 4 ostatnie lata swego życia iedynem iego zatrudnieniem było pisanie dzieła o kartoflach. Porzuciwszy służbę morską, zakupił znaczną część ziemi, którą gorliwie uprawiał, pielęgnując kartofle. Żył lat 70, niezościawił krewnych i cały swój majątek zapisał szpitalom, aby chorzy mieli dostarczane iak nayobficiey kartofle.

(Dodatek.)

D O D A T E K

do
Nru 62.

Gazety Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.

(Z dnia 3. Sierpnia 1825.)

OBWIESZCZENIE.

Najjaśniejszy Król Jmć raczył najwyższym rozkazem gabinetowym z dnia 28. Lutego r. b. dla obiegu dawnęj monety zdawkowęj postanowić sześciomiesięczny termin prekluzyjny, po którego upływnieniu moneta zdawkowa, jako to:

- a) $\frac{1}{2}$ czyli dobry grosz z wyciskiem 24 na Talar,
- b) $\frac{1}{4}$ czyli sześć fenigi z wyciskiem 48 na Talar, i
- c) dawny srebrnik, dydek lub czeski po 52 $\frac{1}{2}$ na Talar,

do kass królewskich być przyimowana i podobnież w publiczności kursu mieć niema.

Uwiedomiając zatem publiczność ninieyszem o témże najwyższem postanowieniu, wzywamy ią, aby też monetę zdawkową przy uiszczaniu wypłat do kass królewskich w stosunku 42 dobrych groszy, 84 sześciu fenigów i 52 $\frac{1}{2}$ czeskich lub dydków na pruski Talar zamiast monety grubey aż

do końca Września r. b. używała. Oprócz tego mają dawne gatunki monety aż do tegoż czasu, celem ściągnięcia takowych do kass królewskich być za grubą monetę wymieniane.

Należącym do obwołu podpisaney Królewskięj Regencyi kassom zaleca się ninieyszem, aby stosownie do powyższego postanowienia przy każdej wypłacie bezwarunkowo i bez względu na to, że część ich w grubey monecie powinna bydzby była płacona, dawną monetę zdawkową podług wyżey rzeczonego stosunku tylko do końca Września r. b. przyimowały, równieżby dawną monetę zdawkową na

żądanie w wymienionym przeciągu czasu na grubą monetę wymieniały.

Poznań dnia 12. Kwietnia 1825.

Królewsko-Pruska Regencya II.

OBWIESZCZENIE.

Prześwietna Regencya zadysponowała re-skryptem z dnia 21. b. m., że obwieszczenie z daty 23. Maja r. b. tyczące się dozoru nad samopas biegiącemi psami w mocy swęj pozostaje, jednakże §. 1. w tym sposobie zmienionym być ma, iż właściciele psów, nadal i aż do ostatecznego zadecydowania, nie składaniem 10 srebrników, ale tak iak dawniej się działo, od tuteyszego mistrza wykupować mają znaki, i takowe a nie przepisane obroże dla psów używać. Rozumie się samo z siebie, że osoby, które numera dla swych psów wykupiły, znaków swych w tym roku nabyć nie mają przyczyny; ci zaś z Interessentów, którzy tychże Nrów dotąd nienabyli, znaki iak się rzekło wykupić winni.

Rozporządzenie to i inne §§. obwieszczenia z dnia 23. Maja r. b. zostają z resztą w mocy, dopóki osobne w tym względzie nie wydadz przepiszy.

Poznań dnia 23. Lipca 1825.

Królewskie Dyrektorium Policyi i miasta.

OBWIESZCZENIE.

Wiadomo się czyni, iż Joanna Karolina z Wandeltów zameżna Schmidt do-szedłszy doletności z małżonkiem swym sio-kiennikiem Janem Schmidt w Czernie-

wie, wspólność majątku i dorobku pomiędzy sobą wylączyli.

Poznań dnia 24. Czerwca 1825.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

W kamienicy Ur. Held pod Nr. 46. w rynku na dole znajdujący się lokal do handlu, który dotąd kupiec Szolc ma, na 3 lata od 1. Października aż do tegoż czasu 1828. naywięcej dającemu w terminie dnia 27. Sierpnia r. b. przed południem o godz. 9. w naszej izbie instrukcyinicy przed Referendaryuszem Sądu Ziemiańskiego de Kryger wydzierzawiony być ma, na który ochotę dzierzawy mających z tą wzmianką wzywamy: że warunki codziennie w Registraturze przezyrane być mogą.

Poznań dnia 27. Lipca 1825.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

PATENT SUBHASTACYINY.

Nieruchomość Jana Langów sukcesorów własna, tu na Chwaliszewie pod Numerem 60. położona, sądownie na 3787. Tal. 29 sgr. 1 fen. oszacowana, składająca się z domu murowanego, ogroda i płota, ma być drogą publiczną subhastacyi sprzedana. Końcem tym wyznaczylismy termin na

dzień 15. Listopada r. b.

o godzinie 9tej. Ochotę kupna mających i do posiadania kwalifikujących się, wzywamy więc niniejszym, aby się w rzeczonym dniu w naszym zamku sądownym przed Konsyliarzem Sądu Ziemiańskiego Hebdman znajdowali i swe licyta podawali, poczem naywięcej dający, skoro prawne przeszkody nie zaydą, przyśądzenia spodziewać się ma.

Taxa i warunki sprzedaży mogą w naszej Registraturze bydz przezyranemi.

Tudziez wzmiankuje się, iż ostatnie podanie było 850 Talarów.

Poznań dnia 11. Lipca 1825.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Expedycya główna kontraktu dzierzawy i zastawu między W. Generalem Jozefem Niemojewskim a Ur. Rochem Drwęskim w dniu 24. Czerwca 1805. roku o dobra Opalenica i Silinko przy zapożyczeniu kapitału 53,333 Tal. 10 sgr. przed Notaryuszem Krause zawanego, za-

ginęła Ur. Drwęskiemu i dotychczas wyśledzoną być niemoże i na wniosek iego dokument ten niniejszem publicznie proklamuje się.

Wzywamy przeto posiadziela kontraktu tego i wszystkich, którzy pretensye z niego mieć mniemają, oraz sukcesorów i cessionaryuszowich, aby się na termin

dnia 11. Października r. b.

z rana o godzinie 10. przed deputowanym R. S. Z. Kaulfufs w izbie naszej instrukcyinicy, albo osobiście, albo przez wylegitymowanych plenipotentów stawili, pretensye swe udowodnili, gdy w razie przeciwnym dokument ten amortyzowanym zostanie.

Poznań dnia 16. Maja 1825.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Podług wywieszonego tu patentu subhastacyinego folwark Wygoda wraz z przyległościami w Powiecie Babimostkim blisko miasta Rakoniewic położony, na Tal. 2642 oceniony, publicznie naywięcej dającemu na wniosek wierzyciela ma być przedany. Termina licytacyine do téj sprzedaży wyznaczone są

na dzień 31. Października r. b.

— 4. Stycznia } 1826.
— 6. Marca }

z których ostatni peremtorycznym jest, w sali naszej audyencyonalney.

O czém ochotę kupienia mających i posiadania zdolnych uwiadomiając, wzywamy ich niniejszem, aby się w terminach wspomnianych stawili.

Taxę i warunki kupna codziennie w registraturze naszej przezyrzeć można.

Międzyrzecz dnia 6. Czerwca 1825.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Gdy nad majątkiem Józefa Arnolda dzierzawcy w Chwałkowie zmarłego, z powodu niewystarczania onegoż na zaspokoienie wierzycieli, process sukcesyino-likwidacyiny otworzonym został; przeto wyznaczylismy termin do likwidowania i usprawiedliwienia pretensyi na dzień 28. Września r. b.

z rana o godzinie 9. przed deputowanym W. Sędzią Biedermann w sali Sądu tuteyszego odbyć się mający. Zapozujemy więc wszystkich

nam niewiadomych wierzycieli, iżby się na tymże sami osobiście lub przez pełnomocnika prawnie do tego upoważnionego stawili, i z pretensjami swemi do masy sukcesyino likwidacyinę mianem zgłosili, i rzetelność onychże należycie wykazali. W przeciwnym bowiem razie wszelkich praw swych pozbawionemi zostaną, i z pretensjami swemi tylko do tego, co by po zaspokoiniu wierzycieli, którzy się zgłosili, z masy jeszcze zbyło, odesłani będą.

Gnieźno dnia 25. Czerwca 1825.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

PATENT SUBHASTACYJNY.

Majątność Padniewska pod jurysdykcją naszą w Powiecie Mogilińskim sytuowana, z wsiów Padniewa, Pałędzia dolnego, wraz z przynależnościami składająca się, a która podług sądowej tacy, to jest:

wieś Padniewo z przynależnościami
na 67.876 Tal. 11 śgr. 2 fen.

wieś zaś Pałędzie dolne

na 34.271 Tal. 6 śgr. 4 fen.

oszacowaną została, ma być na domaganie się wierzycieli z powodu długów, drogą publicznę licytacji najwięcej dającemu, sprzedana. Termina licytacji wyznaczone są na dzień 5. Listopada r. b.

— 28. Stycznia 1826.

— 27. Maja 1826.

przed deputowanym Sędzią Ziemiańskim W. Jentsch w Sali Sądu tutejszego, na które chcą mających nabycia z tem zapożyczamy zawiadomieniem, iż taxa w Registraturze naszej przezyrana być może.

Gnieźno dnia 16. Czerwca 1825.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Dla Konstancyi z Miaskowskich owdowiałej Hłowieckiej modo ię siostry Barbary z Hłowieckich zamężnej Zwolińskiej w księdze hypotecznę dóbr Przybysławice Rubr III Nr. 4. 5. 6. Summa posagowa w ilości resp. Tal. 3333 śgr. 10, tudzież summa reformacyina wynosząca Tal. 3333 śgr. 10, nakoięc pretensya Tal. 589. śgr. 25 fen. 6 $\frac{2}{3}$ wynosząca, sposobem protestacyi są zapisane. Summy te są zapłacone, pobyt zaś ostatni posiedzieli Barbary

z Hłowieckich Zwolińskiej jest niewiadomy, tak że żadna o nię wiadomość powzięta być niemoże. Przeto na wniosek braci Uur. Hłowieckich sumę tę niniejszém wywołując, zapożyczamy Barbarę z Hłowieckich Zwolińską, niemnię successorów ię byż mogących, tudzież cessionaryuszów lub innych w prawa ię wstąpiionych, aby w terminie

na dzień 14. Września r. b.

przed Deputowanym Wym Sędzią Henning wyznaczonym, końcem popisania się z swemi do powyższych summ pretensjami osobiście, lub przez pełnomocników dopuszczalnych stawili; inaczej bowiem nie stawiający się, oczekiwac mają, iż z wszelkimi do należytości powyższych pretensjami swemi wyłączeni zostaną, i wieczne w tę mierze nakazane im będzie milczenie.

Krotoszyn dnia 2. Maja 1825.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

Sprzedaż drzewa.

W Borach do majątności Siedmiorogowskiej — w Powiecie Krotoszyńskim — należących 800 dębów wycechowane zostały, które

a) 650 $\frac{10}{16}$ sążni drzewa porządkowego i na budowlę,

b) 553 $\frac{1}{16}$ sążni drzewa szczypowego na opał,

c) 172 $\frac{1}{16}$ sążni drzewa wierzbawisk

wydaia, i na zaspokoinie wierzyciela iednego publicznie najwięcej dającemu sprzedane być mają. Na mocy polecenia Królewskiego Sądu Ziemiańskiego tutejszego wyznaczylem końcem uskutecznienia sprzedaży teyże termin na

dzień 30. Sierpnia r. b.

o godzinie 9. zrana w zamieszkanu dworskim w Siedmiorogowie. Wzywam przeto chęć kupna mających, aby się w terminie tym stawili zechcieli z tem nadmienieniem, iż każdy licytujący kaucyą w ilości Tal. 300 w gotowiznie lub w papierach teyże wyrównyujących złożyć powinien.

Inne warunki licytacyjne w terminie ogłoszone zostaną.

Krotoszyn dnia 24. Lipca 1825.

Sekretarz Król. Pruskiego Sądu Ziem.
Hantelmann.

Młodzieńcy dobrych obyczajów, posiadający potrzebne wiadomości szkolne, szczególnie język polski i niemiecki, chcący się uczyć drukarstwa, mogą się zgłosić do Ekspedycji téj gazety, gdzie bliższą powezmą wiadomość.

Podpisany ma honor donieść Prześwienięy Publiczności, mając znaczny zapas różnych gatunków mosiężnych i żelaznych zamków, całkowite okucia drzwi, okien i inne do wszelkiéy budowlí kwalifikujące się, niemniéy mosiężnych i żelaznych drzwiczek do piecy, także i rur własnéy fabrykaty dobrze i mocno robionych, za umiarkowaną cenę w własnym domu na ulicy Butelskiéy pod Nro. 159.

Szymański, ślósarz.

Podpisany donosi, iż puścić chce swój browar pod Nr. 237. przy ulicy Wrocławskéy w dzierzawę z 3ma szynkowniami, spichrzem, mielniczem, izdebkami do odrobienia piwa, sklepami, podwórzem do drzewa i z wszelkim inwentarzem na 3 lub 6. lat. Ktoby sobie życzył, ma się zgłosić do P. Olbińskiego mieszkającego w domu pod Nr. 157. przy ulicy Butelskiéy, lub do właściciela w Knyszynie pod Poznaniem,

Sawinski.

W miernéy cenie mają być 20 sztuk merynosów, a 200 owiec dobrego gatunku, z owczarniów do tuteyszéy majątności należących, przedane.

Koeben nad Odrą, w dolnym Szląsku w Powiecie Staynau, dnia 9. Lipca 1825.

Liborius,
Ober - Amtman.

Świeży wiśniak winny poleca

Jan Henr. Steffens,
Nr. 86. w rynku.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

Dnia 29. Lipca 1825.	Papierami	Gotowizną
	<i>po</i>	<i>po</i>
Oblię dęgu państwa . . .	91 $\frac{3}{4}$ pCt.	91 $\frac{1}{2}$ pCt.
Premie obligów dęgu państwa	205 " =	—
Oblię bankowe aż do włączenie lit. H.	—	92 $\frac{1}{2}$ "
Zachodnio-Pruskie listy zastawne	89 $\frac{3}{4}$ " =	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne niegdyś polskiego udziału	88 $\frac{1}{4}$ " =	—
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego	95 " =	—
Wschodnio-Pruskie	91 $\frac{5}{8}$ " =	91 $\frac{3}{8}$ "
Szląskie	—	105 $\frac{1}{2}$ "

Ceny zboża w Berlinie

dnia 28. Lipca 1825.

Lądem:	Tal.	ęgr.	fen.	Tal.	ęgr.	fen.
Pszenica	1	7	6	1	3	9
Żyto	—	25	—	—	21	11
Jęczmień wielki	—	22	6	—	17	6
Jęczmień mały	—	15	—	—	—	—
Owies	—	17	6	—	16	3
Groch	1	—	—	—	—	—
Wodą:	Tal.	ęgr.	fen.	Tal.	ęgr.	fen.
Pszenica (biała)	1	12	6	1	11	3
Żyto	—	20	—	—	18	9
Jęczmień wielki	—	17	—	—	17	6
Jęczmień mały	—	17	6	—	—	—
Owies	—	15	—	—	13	9
Groch	—	25	—	—	23	9
Kepa słomy	5	25	—	4	—	15
Cetnar siana .	1	—	—	—	20	—